

Bilješka
o sudjelovanju na trećoj Ministarskoj konferenciji Pariškog pakta
Beč, 16. veljače 2012.

U Beču je 16. veljače 2012. održana treća Ministarska konferencija Pariškog pakta sukladno odlukama donesenim na prvoj (Pariz, 21.-22. svibanj 2003.) i drugoj (Moskva, 26.-28. lipanj 2006.) ministarskoj konferenciji, na kojima su se ministri vanjskih poslova ili njihovi izaslanici iz 55 zemalja i šefovi 23 međunarodne organizacije usuglasili oko potrebe održavanja ovakvih ministarskih sastanaka na redovnoj osnovi. Cilj ove konferencije je bio obnoviti obvezu članova međunarodne zajednice u suzbijanju ilegalne trgovine opijatima, ojačati suradnju između partnera Pariškog pakta i potaknuti ih na postizanje značajnijih rezultata u smanjenju ilegalnih opijata koji se krijumčare iz Afganistana. Inače, Pariški pakt predstavlja najvažniji okvir za suzbijanje ilegalne trgovine opijatima porijeklom iz Afganistana, uključujući uzgoj opijumskog maka, proizvodnju i globalnu konzumaciju heroina i ostalih opijata te uspostave međunarodne koalicije na principu zajedničke i podijeljene odgovornosti.

Na konferenciji su sudjelovali predstavnici 59 zemalja i 17 međunarodnih organizacija. Konferenciju je otvorio g. Michael Spindelegger, vice-kancelar i federalni ministar europskih i vanjskih poslova Republike Austrije kao domaćin skupa, zajedno s glavnim tajnikom Ujedinjenih naroda, g. Ban Ki-moonom. Tijekom ceremonije otvaranja konferencije, uslijedile su izjave g. Sergeya V. Lavrova, ministra vanjskih poslova Ruske Federacije i g. Alaina Juppea, francuskog ministra vanjskih i europskih poslova, kao predstavnika zemalja nositelja procesa Pariškog pakta te afganistanskog ministra za suzbijanje narkotika, g. Zarara Ahmada Muqbel Osmania. Plenarnim djelom je moderirao g. Yury Fedotov, izvršni direktor UN Ureda za droge i kriminal (UNODC).

Sudionici ministarske konferencije su dali izjave u okviru 4 glavne teme konferencije: Jačanje i implementacija regionalnih inicijativa u suzbijanju ilegalne trgovine opijatima porijeklom iz Afganistana; Detektiranje i zaustavljanje financijskih tokova povezanih s ilegalnim prometom opijatima; Prevencija odtoka prekursora koji se koriste u ilegalnoj proizvodnji opijata u Afganistanu i Smanjenje zlouporabe droga i ovisnosti sveobuhvatnim pristupom. Posljednje istraživanje UNODC-a o opijumu u Afganistanu (2011.) ukazuje na porast uzgoja opijumskog maka za 7%, dok je proizvodnja opijuma porasla za 61% u usporedbi s 2010. godinom (2010.: 3600 t, 2011.: 5800 t). Procjenjuje se kako zarada od izvoza afganistanskog opijuma iznosi oko 2.4 milijarde US dolara. Upozoreno je kako se ne može očekivati stabilnost u toj zemlji s obzirom da 15% afganistanskog BDP-a dolazi od trgovine drogom. Također se ne može govoriti o održivom razvoju kad proizvodnja opijuma predstavlja jedinu stabilnu ekonomsku aktivnost u zemlji. Stope konzumacije opijata i ovisnosti o drogama u Afganistanu su očekivano među najvišima u svijetu, a stanovnici su pogođeni i velikom epidemijom HIV infekcije među intravenskim ovisnicima. Ipak, nadu ulijeva primjer afganistanske pokrajine Helmand (svojedobno se tamo proizvodilo oko 75% svjetskih zaliha opijuma), u kojoj je afganistanska vlada uz međunarodnu pomoć uspjela organizirati proizvodnju hrane kao alternativu uzgoju opijumskog maka te je tako značajno smanjena proizvodnja opijuma. No, proizvodnja je očigledno prebačena u druge pokrajine te su se sudionici složili kako rješenje problema treba tražiti u eliminiranju financijskih i ekonomskih pokretača ovog izrazito profitabilnog biznisa. Stoga je potrebno intenzivirati aktivnosti umjerene na otkrivanje i blokiranje financijskih tokova povezanih s krijumčarenjem opijata te bolju kontrolu prometa prekursorima, posebno sprječavanje ulaska anhidrida octene kiseline i drugih kemikalija koje

se koriste za proizvodnju heroina u Afganistan. Također je potrebno ojačati regionalnu suradnju zemalja pogođenih tim problemom te interakciju i koordinaciju tijela UN-a s organizacijama aktivnim u regiji poput: SCO (Shanghai Cooperation Organization), CSTO (Collective Security Treaty Organization), EurAsEC, CIS (Commonwealth of Independent States), koje imaju bogato praktično iskustvo. Razvoj takve suradnje predstavlja preduvjet za uspješnu provedbu Regionalnog programa UNODC-a za Afganistan i susjedne zemlje¹, pokrenutog 2011., a u kojem je po prvi puta predviđena strukturirana suradnja između CSTO-a i NATO-a u suzbijanju krijumčarenja drogama. Cilj spomenutog regionalnog programa je do 2014. osposobiti zemlje sudionice programa za učinkovitiju boru protiv destabilizirajućeg utjecaja ilegalnih droga i povezanog kriminala. U sklopu regionalnog programa, posebno će se raditi na jačanju obavještajne suradnje JCP (Joint Planning Cell) i CARICC-a (Central Asian Regional Informative and Coordination Centre), koji su posljednjih godina postigli značajne operativne rezultate.

Na kraju konferencije usvojena je Bečka deklaracija u kojoj su sažeti zajednički stavovi partnera Pariškog pakta te područja na kojima je potrebno ojačati buduću suradnju svih dionika tog procesa.

---

¹ Iran, Kazahstan, Kirgistan, Pakistan, Tadžikistan, Turkmenistan i Uzbekistan.